

Geçici Teminat Mektuplarının İadesinde Zaman ve Usuller

İhale sürecinde teminatların iadesinin ne zaman yapılacağına tespitinde ikili bir ayırım yapılmalıdır. Bu ayırım yapılırken esas alınan kriter, teminat mektuplarının kim tarafından verildiğidir. İhale üzerinde bırakılan istekli ile ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklifi veren isteklinin verdiği geçici teminat mektupları ve diğer isteklilerin verdiği geçici teminat mektuplarının iadesi farklı zamanlarda olur²⁹⁴.

4734 sayılı KİK m.34 gereğince ihale üzerinde bırakılan istekli ile ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi istekliye ait teminat mektupları, ihaleden sonra saymanlık ya da muhasebe müdürlüklerine teslim edilir. Bunun nedeni, bu isteklilerin sözleşme imzalamaya yanaşmamaları halinde geçici teminatlarının gelir kaydedilecek olması, dolayısıyla teminatların halen teminat işlevi görmeye devam etmesidir.

KİK m.44 hükmü gereğince üzerinde ihale bırakılan istekli, İdarenin çağrısına uyarak kamu ihale sözleşmesini imzalamak zorundadır. İhale üzerinde bırakılan isteklinin sözleşmeyi imzalaması halinde vermiş olduğu teminat mektubu derhal kendisine iade edilir. Bu durumda ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi isteklinin vermiş olduğu teminat mektubu da kendisine iade edilir.

Fakat ihale üzerine bırakılan istekli, sözleşmeyi imzalamadığı takdirde İdare, ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklifi veren istekliyi sözleşmeyi imzalaması için davet eder. Ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi isteklinin kamu ihale sözleşmesini imzalaması halinde de bu isteklinin sözleşmeyi imzalamasını müteakip teminat mektubu kendisine iade edilir.

İhale üzerine bırakılan isteklinin teminat mektubu ise gelir

kaydedilir. Bu iki istekli dışında kalan diğer isteklilerin teminat mektupları ise ihale kararını müteakip derhal kendilerine iade edilir, kamu ihale sözleşmesinin imzalanmasının beklenmesine gerek yoktur. İhaleye katılan isteklilerin sunmuş oldukları teminat mektupları ihale komisyonlarınca teslim alınır.

Dolayısıyla bunların iadesi de ilgili ihaleyi açan İdarenin kendisi tarafından yapılır. İhale üzerinde bırakılan istekli ve ekonomik açıdan en avantajlı ikinci teklif sahibi isteklinin geçici teminat mektupları da belirtildiği üzere ihaleden sonra ilgili saymanlık ya da muhasebe müdürlüğüne teslim edildiğinden iadeleri bu birimler tarafından yapılır. İade, elden veya posta yoluyla yapılabilir. Ancak uygulamada sıkıntıyla karşılaşılmaması için iadenin posta yoluyla ve istekliye değil teminat mektubunu tanzim eden bankaya yapılması daha isabetlidir.

İade aşamasına gelmiş olmasına rağmen kayıp ya da zayi olması nedeniyle fiziken iade edilemeyen süresiz teminat mektupları ile geçerlilik süresi henüz dolmamış süreli teminat mektuplarının bankalarca iptali, teminat mektubunun bir hükmünün kalmadığını bildirerek bankayı bu konuda ibra eden İdare yazıları üzerine gerçekleştirilir

- Kesin Teminat Mektuplarının İadesi
- Kesin Teminat Mektuplarının İade Edildiği Durumlar

Kesin teminat mektupları, kural olarak yüklenilen işin tamamlanmasıyla birlikte iade edilir. Ancak ihale konusu iş tamamlanmaksızın, yükleniciden kaynaklanmayan bazı sebeplerle işin tamamlanmasının mümkün olmaması halinde de kesin teminat mektupları iade edilir.

Yükleniciden kaynaklanmayan ve fakat işin tamamlanmasının mümkün olmadığı durumlar, sözleşmenin mücbir sebeple feshi, sözleşmenin taahhüt kapsamında yaptırılabilen ilave işlerin kanunda öngörülen iş artışı sınırını aşması nedeniyle feshi,

sözleşmenin, ihalenin kurul tarafından iptali nedeniyle feshi, sözleşmenin yüklenicinin ölümü nedeniyle feshi ve sözleşmenin devri olmak üzere beş durumdan ibarettir.

Öncelikle ihale konusu işin tamamlanması üzerine kesin teminat mektuplarının iadesi, daha sonra iş tamamlanmaksızın kesin teminat mektuplarının iadesi hususları üzerinde durulacaktır.